

Aanvrager:	FIBER
Titel:	Nieuwe verbindingen tussen mens en materie
Gevraagd bedrag:	€ 260.000

POSITIEF

Inleiding en samenvatting

FIBER is een platform voor artistieke producties, waarin actuele maatschappelijke thema's worden onderzocht via de creatieve toepassingen van geavanceerde technologie. FIBER biedt makers en denkers een onderzoeksplek en podium. Hiermee beoogt FIBER bij te dragen aan talentontwikkeling, biedt ruimte voor experiment en onderzoek en draagt bij aan het ontwikkelen van ontwerpstrategieën voor maatschappelijke uitdagingen. FIBER positioneert zich als een toonaangevend en gevestigd platform voor makers waar in gezamenlijkheid en gelijkwaardigheid de digitale cultuur kan worden onderzocht en opgerekt.

Het tweejarig activiteitenprogramma van FIBER heeft als thema Nieuwe Verbindingen Tussen Mens en Materie. FIBER stelt dat in het post-antropoceen de mens haar handelen in relatie tot haar leefwereld moet gaan zien zonder de mens centraal te stellen. Aan de hand van het thema onderzoekt FIBER hoe de mens nieuwe relaties kan aangaan met haar natuurlijke en technologische omgeving en hoe kunst en ontwerp kunnen bijdragen aan nieuwe perspectieven op de verhouding tussen mens, natuur en technologie.

Het programma omvat een jaarlijks festival, inhoudelijke labs, verscheidene partnerevenementen en presentatie- en reflectie avonden. FIBER heeft een wederkerig systeem voor ogen waarin de labs voeding zijn voor de reflectie en presentatie avonden die op hun beurt weer het jaarlijkse festival informeren. Met de verschillende activiteiten beoogt FIBER verschillende doelgroepen te bereiken variërend van een breed geïnteresseerd publiek voor het festival tot een meer professioneel publiek voor de labs. Deze FIBER labs zijn onderzoek- en ontwikkelomgevingen waarin gedurende een week een diverse groep makers, kunstenaars, ontwerpers en onderzoekers samen werken aan nieuwe projecten en kennisontwikkeling. Deelnemers aan de labs worden geworven via open calls en tijdens de selectie wordt ervoor gezorgd dat er een diverse groep ontstaat. De labs hebben uiteenlopende subthema's zoals Sensing machines, Non-human performativity en Sonifying Material Transformations. In alle labs is er aandacht voor technische kennis en vaardigheden, artistieke kennis en verbeelding en theoretische kennis en maatschappelijke analyse. Per lab zijn er verschillende partners betrokken. Tijdens alle labs zullen lezingen, kennisuitwisseling en gesprekken plaatsvinden die in het teken staan van zowel een theoretische als praktische benadering van dekoloniaal denken/handelen en multispecies perspectieven. Het festival bestaat uit een tentoonstelling, audiovisuele performances en muziek, een conferentie en verschillende workshops. Het festival is erop gericht om makers én publiek in contact te brengen met digitale vaardigheden, gereedschappen en urgente maatschappelijke thema's. Dat doet het festival naar eigen zeggen door "een uitdagende omgeving voor unieke ontmoetingen en zintuiglijke ervaringen te bieden".

Financiële analyse

FIBER vraagt een bedrag aan van € 260.000 voor een tweejarig programma binnen de Regeling 1- en 2-jarige activiteitenprogramma. In de periode 2017-2020 wordt FIBER ondersteund met projectsubsidies van de Deelregeling Festivals van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie.

De financiële positie van FIBER is redelijk. Het vermogen om op korte termijn aan verplichtingen te voldoen zit aan de ondergrens van wat voldoende is. Het vermogen op lange termijn aan verplichtingen te kunnen voldoen is voldoende. Dat geldt ook voor het vermogen om (kleine) tegenvallers op te vangen. FIBER zet in op stevige groei. De gemiddelde jaarlijkse begroting voor 2021-2022 valt 5,6 keer hoger uit dan de gerealiseerde kosten in 2019. FIBER onderschrijft de Fair Practice Code. Vergoedingen zijn in lijn met de richtlijn van De Zaak Nu (Richtlijn functie- en loonbouw presentatie-instellingen).

Overwegingen van de commissie

De adviescommissie is positief over het voorliggende activiteitenprogramma van FIBER. De aanvraag is helder gestructureerd en FIBER zet het thema Nieuwe Verbindingen tussen Mens en Materie overtuigend neer. Het thema is sterk uitgewerkt en op een logische manier verweven in de activiteiten. De adviescommissie is van mening dat het thema an sich niet vernieuwend of vooruitstrevend is maar de wijze waarop FIBER de subthema's van de labs verbindt aan het hoofdthema maakt het geheel actueel en urgent. De labs zelf zijn goed uitgewerkt in doel, onderwerp en opzet. De commissie waardeert het beroep dat FIBER doet op het beeldend vermogen van de creatieve sector om tot een nieuwe visie te komen op de samenhang tussen mens, natuur en technologie. De benadering van technologie door FIBER is een gezonde tegenhanger in een sector die toch gedomineerd wordt door de Big Tech bedrijven. De commissie is van mening dat zowel de artistieke als maatschappelijke waarde van het programma en de ruim voldoende is. De activiteiten zijn onderling ook sterk verweven. De wijze waarop de verschillende activiteiten in een jaar elkaar infomeren is overtuigend en het meerjarenthema verbindt de gehele periode van twee jaar. De aanvraag is daardoor consistent in doel en opzet.

Het valt de commissie op dat ook de organisatie achter FIBER een professionaliseringslag heeft doorgemaakt. De organisatie heeft in het digitale cultuurveld een steeds grotere positie als platform ingenomen. De commissie waardeert het dat FIBER zich hiervan bewust lijkt te zijn en veel aandacht besteedt aan professionalisering, diversiteit en inclusie, zowel binnen de eigen organisatie als de voorgestelde activiteiten.

De adviescommissie noemt ook enkele kritiekpunten. Ze vindt de verslaglegging van het proces dat zich afspeelt in de labs onvoldoende. De resultaten van de labs krijgen een plek tijdens het festival, maar kunstenaars, makers en ontwerpers zullen ook benieuwd zijn naar de verschillende werkwijzen en maakprocessen die tijdens de labs worden ontwikkeld. Ze raadt FIBER aan om op zoek te gaan naar manieren om ook deze kennis en inzichten te ontsluiten. Daarnaast is de commissie kritisch op de claim van FIBER dat de activiteiten in de basis COVID-proof zijn. In de aanvraag is geen informatie beschikbaar hoe dit bijvoorbeeld verenigd kan worden met de intensieve lab-sessies en een festival gericht op een groot publiek. De adviescommissie is positief over de artistieke en maatschappelijke waarde van het voorgestelde activiteitenprogramma. Tevens zijn de gekozen thematieken van het programma in relevant voor de discipline digitale cultuur en daarbuiten. Ook is er het vertrouwen dat met het voorgestelde programma een divers publiek bereikt kan worden.

Advies van de commissie aan het bestuur

Alles overziend is de adviescommissie ervan overtuigd dat het voorgestelde activiteitenprogramma op nationaal niveau een betekenisvolle bijdrage gaat leveren aan de Nederlandse creatieve industrie in het algemeen en de digitale cultuur in het bijzonder. Ze adviseert het bestuur daarom de aanvraag te honoreren voor het aangevraagde bedrag van € 260.000.